

12-КА Мисия
27/10
КИИП

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ

1164 София, бул. "Христо Смирненски" N1; тел: 02/969 20 73;

Факс 02/969 20 70; www.kiip.bg; e-mail: kiip@mail.bg;

КИИП-ЦУ/266/26.10.2016г.

ДО
ГОСПОЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	616-01-2
Дата	27.10.2016г.

1140
Сщ

Относно: Проект на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ), внесен в НС – сигнатура 602-01-36, транспониращ Директива 20148/61/ЕС от 15.05.2014г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЦАЧЕВА,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Народното събрание прие на първо четене проект на Закон за електронните съобщителни мрежи и физическата инфраструктура, след което законопроектът влиза в комисиите на Народното събрание и внасянето му за приемане на второ четене.

Във връзка с това изпращаме становище изготвено от колегията, относно този проект на ЗЕСМФИ, в който посочваме, че безконтролното изграждане на съоръжения с много висока степен на риск е опасно за обществото, което пряко е свързано и с Чл. 52, Ал. 3 и чл. 55 от Конституцията на РБ, отнасящи се до здравето на гражданите и здравословната околна среда.

Приложение: Съгласно текста

д-р инж. Иван Каралеев
Председател на УС на КИИП

СТАНОВИЩЕ

Народното събрание прие на първо четене проект за Закон за електронните съобщителни мрежи и физическата инфраструктура. Следва разглеждането на законопроекта в комисиите на Народното събрание и внасянето му за приемане на второ четене.

Междувременно един от мобилните оператори внесе предложение за изменения и допълнения към първоначалния текст, голяма част от които се отнасят до изграждането на базовите станции на GSM-мрежите.

Представяме следните бележки, които сме убедени, че ще допълнят и подпомогнат взимането на становище по законопроекта.

I. Общи бележки

Базовите станции (приемо - предавателни станции по проекта на ЗЕСМФИ), са съоръжения, които се характеризират с висока степен на риск от опасно въздействие върху хората и околната среда. В годините многократно беше поставян на дневен ред въпросът за тяхната безопасност и вредното им излъчване. Не случайно както в България, така и в Европейския съюз изграждането им е забранено в близост до училища, болници, детски градини и др., а излъчвателната им мощност в населените места е ограничена. Не е тайна, че рискът за хората се увеличава многократно, когато се намират близо до излъчвателя.

В светлината на изостреното обществено внимание към този проблем и все повече научни изследвания за вредата върху здравето на хората от излъчването от базовите станции законодателят е предвидил те да бъдат изградени и въвеждани в експлоатация при строги предварителни проучвания и последващи измервания, съгласно реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и други нормативни актове. В рамките на този процес е отчетена значимостта, сложността и рисковете при експлоатацията им.

Базовите станции (приемо - предавателни станции по проекта на ЗЕСМФИ), са сложни технически съоръжения, чиито качества, показатели и въздействия следва са бъдат проектирани от специалисти в разнородни инженерни отрасли. С предлаганите допълнения в законопроекта този комплекс от проектна документация се заменя с

- „1. проект, изработен от лице, притежаващо необходимата проектантска правоспособност, и
2. становище на инженер-конструктор и инженер с професионална квалификация в областта на съобщенията с указания за извършване на съответните дейности.”

Съгласно внесените предложения за промяна в законопроекта, така формулираната проектна документация е достатъчна при „монтаж, демонтаж или подмяна на следните елементи от приемо-предавателни станции на безжични електронни съобщителни мрежи, когато се извършва във, върху или по съществуваща физическа инфраструктура, представляваща заварен или търпим строеж по смисъла на Закона за устройство на територията”.

Така се премахват необходими и задължителни проектни части, а останалите дори не подлежат на одобряване от компетентните органи. По този начин се дава път на безконтролно

изграждане на съоръжения с висока степен на риск, което поражда съмнения за правилното и общополезно развитие на отрасъла в бъдеще.

Поради това и на основание чл.148, ал.1 от ЗУТ за тези строежи следва да бъде съгласувана и одобрена комплексна проектна документация и издадено разрешение за строеж по общия досегашен ред. Същото се отнася и до контрола за изграждането и въвеждането им в експлоатация. Поради отпадането на комплексната проектна документация, която подлежи на одобряване и разрешаване на строителството, отпада и надзора за съответствието ѝ със съществените изисквания към строителството, надзора по време на строителството и въвеждането на съоръженията в експлоатация.

Не на последно място следва да отбележим, че в документацията, която се представя за изграждането на всяка базова станция има ясен отговорник за вида и марката на използваните съоръжения, насоченост на излъчването, мощност и др. Документацията се пази и на хартиен носител и при евентуални нарушения е ясно на кой да бъде потърсена отговорност, включително лична.

В Закона за устройство на територията е заложен принципът на държавното управление и контрол върху устройството на територията и извършването на строителство. Строителство може да се извършва единствено в съответствие с предвижданията на подробния устройствен план и съгласувани и одобрени инвестиционни проекти.

Институционалното ръководство и контрол върху извършването на строителство се осъществява чрез:

- оценка на въздействието върху околната среда, живота и здравето на населението,
- съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти от съответните държавни и общински органи и администрации,
- контрол върху изпълнението на строителството и приемането му и разрешаване на ползването на строежите от оторизираните органи.

С предложеното дерогиране на процедурите по ЗУТ и неясните разпоредби в ЗЕСМФИ възложителите на строежите ще могат да изпълняват строителните си програми, като съответните държавни и общински органи няма да имат възможност за никакво въздействие и контрол. Нещо повече, прави се опит да бъдат извадени от общия режим базови станции, които са разположени в населени места върху покриви, пилони и други. А именно те представляват най-сериозна опасност за живота и здравето на хората. Твърденията, че щяло да има обществен контрол са, меко казано, безпочвени, доколкото единствено органите, отговорни за строителството могат да предприемат наистина адекватни мерки за спиране на нарушенията и премахване на незаконно опериращи обекти. При предлагания нормативен ред изграждането и въвеждане в експлоатация на обектите ще зависи единствено от интереса на операторите и няма да има действащ законов ред за защита на обществения интерес и интереса на населението.

С оглед на гореизложеното не е изненада, че в рамките на проведеното обществено обсъждане Министерството на транспорта информационните технологии и съобщенията, както и Министерство на регионалното развитие и благоустройството отхвърлят всички предложения, които по някакъв начин дерогираха ЗУТ по отношение на базовите станции.

Сега се прави нов опит за прокарването на тези лобистки текстове, този път директно в Парламента.

Абсолютно задължително е цялостният процес по одобряване на проектите и разрешаване на строителството, контрол за стриктното изпълнение на проектите и приемане на извършеното строителство на базови станции да става по реда на ЗУТ. Порочната практика за изменение на работещи закони с Преходни и заключителни разпоредби на други закони, на парче, не следва да се допуска за този изключително важен за обществото въпрос.

В продължение на горното следва да се подчертае, че Министерство на регионалното развитие и благоустройството е публикувало на страницата си за обществено обсъждане Проект за изменение и допълнение на ЗУТ. В него в защита на обществения интерес не само, че не се облекчава режима за строеж и приемане на базови станции, а се предприемат допълнителни мерки за законосъобразното им изграждане. С оглед на това е недопустимо да се прокарват единични лобистки текстове в други закони, които да торпилират усилията на администрацията.

Не на последно място следва да се подчертае, че предложените текстове не произлизат от Директива 2014/61/ЕС от 15 май 2014, която се транспонира в българското законодателство с ЗЕСМФИ. С оглед на това става ясно, че предложените промени защитават единствено корпоративни интереси, погазвайки защитата на живота и здравето на българските граждани.

II. Коментари по предложените текстове

1. Чл. 47, ал. 4

Предложената формулировка на текста е следната: "Дейностите по чл. 51 не представляват строеж по смисъла на Закона за устройство на територията и се извършват при спазване на изискванията на този закон и подзаконовите актове по неговото прилагане."

Така предложения текст е подвеждащ и неясен като единствената му цел е да дерогира чрез норма на специален закон действащия режим, който изрично включва базовите станции към категорията строежи на техническата инфраструктура. Електронните съобщителни мрежи и съоръжения, изградени от магистрален тип на национално ниво, включително съобщителни и базови станции, са включени в обхвата на чл. 137, ал.1, т. 3., буква „з" от Закона за устройство на територията (ЗУТ), както и в обхвата на чл. 6, ал. 7 от Наредба №1/30.07.2003г. за номенклатурата на видовете строежи, като трета категория строежи.

Електронните съобщителни мрежи и съоръжения са елементи на техническата инфраструктура (чл. 64, ал.1, т. 6 от ЗУТ) и те попадат в обхвата на дефиницията "Строеж" (§ 5, т.38. от ПР към ЗУТ), според която: "Строежи" са надземни, полуподземни, подземни и подводни сгради, постройки, пристройки, надстройки, укрепителни, възстановителни работи, консервация, реставрация, реконструкция по автентични данни по смисъла на чл. 74, ал. 1 от Закона за културното наследство и адаптация на недвижими културни ценности, огради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, благоустройствени и спортни съоръжения, както и техните основни ремонти, реконструкции и преустройства със и без промяна на предназначението."

2. Чл. 51

С предлагания текст, монтажът, демонтажът или подмяната на елементи от приемо-предавателни станции на безжични електронни съобщителни мрежи, сред които антени, в това число секторни, куполни и релейни антени, както и антени с кръгова диаграма на излъчване; елементи, които могат да усилват, затихват или преобразуват радио сигнала и др. са дейности добавени в обхвата на дейностите, свързани с разполагането на електронна съобщителна мрежа, които се извършват по реда на бъдещия ЗЕСМФИ.

Елементите на приемо-предавателните станции, както и самите станции, имат определени технически показатели. Следователно, те трябва да отговарят на нормативни изисквания, които следва да се разглеждат в своята цялост, от гледна точка на техническата и конструктивната им обосновааност и физическите въздействия върху хората и природната среда. Контролът върху тези показатели не може да бъде изпълнен поотделно, а следва да се преценят цялостно и комплексно. Това може да се извърши от компетентен орган с участието на съответните специалисти. Затова само изработването на: становища, проекти и т.н., които не минават под цялостен контрол може да доведе до изграждане на обекти в нарушение на нормативните изисквания, а проверката на документацията и действието на тези обекти ще бъдат извършвани след началото на експлоатацията им, т.е. след като вече са нанесли различни по характера си неблагоприятни въздействия върху хората и околната среда. Законът за устройство на територията предвижда двустепенен контрол при одобряване на проектната документация и разрешаване на строителството (чл. 148, ал. 2 и чл. 149, ал. 5 от ЗУТ) и въвеждане на обектите в експлоатация (чл. 177, ал. 2 и 3 от ЗУТ). Чрез инстанционния контрол, изпълняван от общински (главен архитект) и държавен (ДНСК) орган, всъщност се изпълняват конституционните разпоредби на чл.52, ал.3 („Държавата закриля здравето на гражданите...”) и на чл. 55 („Гражданите имат право на здравословна и благоприятна околна среда ...”) от Конституцията на Република България.

Направеното предложение премахва въведените разрешителни и контролни функции на общинските и държавни органи и по този начин отменя изпълнението на конституционни задължения на държавата и упражняването на неотменими права на гражданите. Още повече, ако то бъде прието, то по същата логика може да се предприемат законодателни инициативи за промяна и на режима на други обекти на техническата инфраструктура с висока степен на риск, например, на електропреносните и електроразпределителните мрежи.

Недопустимо е отпадането на разрешителния режим по ЗУТ за дейности, свързани с електронни съобщителни мрежи в електронна съобщителна /физическа/ инфраструктура, независимо от обстоятелството, че със същите не се променя трасето и не се засягат кабелни мрежи на други технически инфраструктури, още повече ако са разположени съвместно с тях, тъй като за извършването на тези дейности е необходимо спазването на основните изисквания по чл. 169 от ЗУТ.

3. Чл. 52

В предложената формулировка на чл. 52 не е предвиден механизъм за контрол. Целият възможен контрол върху наличието и коректността на документите, въз основа на които се разполагат електронни съобщителни мрежи е само последващ. Според чл. 88, ал.1, т.3 и 4 от проекта за изменение на ЗЕСМФИ компетентният контролен орган е кмета на съответната община. Но контролът, който той следва да извършва, е само последващ - едва след въвеждането на обекта (реконструкцията) в експлоатация и въздействието му върху населението и околната среда.

4. §8, т. 1

В ПЗР към проекта за ЗЕСМФИ, § 8, т.1, беше предвидено изменение на сега действащия чл. 64, ал. 1, т. 6 от ЗУТ, като „електронни съобщителни мрежи и съоръжения” се заменят с „приемо-предавателни станции и останалата физическа инфраструктура, предназначена за разполагане на електронни съобщителни мрежи”. С новото предложение се прави изменение и на този текст и станциите отпадат като строеж и елемент на техническата инфраструктура. Исканото изменение би било в противоречие с чл. 137, ал.1, т. 3., буква „з” от Закона за устройство на територията (ЗУТ), според който базовите станции са трета категория строеж и не следва да бъде прието. Тук, като аргумент следва да се посочи и всичко изложено в т. I. по-горе за риска върху живота и здравето на хората от работата на базовите станции.

5. §8, т.5

В предложеното изменение в чл.137, ал.1, т.3, буква „з“ от ЗУТ е предвидено физическата инфраструктура за приемо-предавателни станции на безжични електронни съобщителни мрежи, както и физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи от магистрален тип на национално ниво извън урбанизирани територии, да са строежи трета категория по смисъла на ЗУТ. Посоченото предложение по никакъв начин не кореспондира на предложенията в т.5 от § 8 от ПЗР на проекта на ЗЕСМФИ, с който е предвидено приемо-предавателните станции да са строежи трета категория по смисъла на ЗУТ, както и на предвиденото в изготвения проект на ЗИД ЗУТ. Даден е приоритет на физическата инфраструктура, която сама по себе си не представлява електронна съобщителна мрежа и съоръжение, не представлява и строеж по смисъла на § 5, т.38 от ДР на ЗУТ, както и елемент на техническата инфраструктура, за разлика от приемо-предавателните станции.

На база на гореизложеното, категорично сме против внесеното предложение в Народното събрание на РБ Вх. № ПГ-634-00-29 от 25.10.2016г., както и последващи такива по същата тема.